

סוכות, בנין הלב

6. עין איה פיסקה מא

נפש האדם נמשכת אחר היופי, על כן יש מבוא גדול ליופי והידור במצוות, שבזה יהיו הלבבות נמשכות להתעורר על ההוד הפנימי הנמצא בהם. אמנם ההכנות של היופי אינם מצויים ביד כל אדם. על כן זהו הדבר המסור לעשירים לעטר את ביכוריהם בקלתות של כסף ושל זהב.

אמנם כל מה שיוכל היופי לעשות להמשכת הלב, יותר מזה תעשה האהבה הפנימית, שתמשיך חוט של חסד גם על דבר שאין בו יופי חיצוני.

על כן העניים, שאין בכוחם לעטר המצווה ביופי חיצוני, התאמצו להראות סימני האהבה הפנימית בעמל גופם, לפאר כהשגת ידם שיהיו סלי הנצרים של ערבה קלופה ונאה בערכה, ובהראותם נדיבות רוחם ליתן גם הסלים עם הביכורים לכוהנים. והיה התגלות כוח האהבה עומד במקום כוח היופי החיצוני של עשירי העם.

7. ספר אורחות צדיקים שער השמחה

ועתה נחזור לענין השמחה. כי המאמין בלב שלם והבוטח בעזר הצור, הוא שמח לעולם... כי יאמר: די לי במה שגזר לי הבורא!... לכן השמח בחלקו הוא עשיר, אף אם הוא עני, כי ישמח בה' שהוא חלקו ונחלתו...

לכן ישים כל אדם שמחתו על התורה, ובעת שיעשה המצוות ישמח בלבו על שזכה להיות עבד למלך עליון, אשר בני מעלה ישתחוו לו. וכן אמר דוד (תהלים קיט קסב): "שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב".

וכל העושה המצוות בשמחה, יש לו שכר אלף ידות יותר ממי שהמצוות עליו למשא.... ואז מצליח בכל דרכיו, וטוב טעמיו, ושולח הקב"ה רוח הקודש בקרבו, ולבו שמח, ומתמלא אהבת הקב"ה... ונכנס הטעם בקרבו.

8. פרי הארץ, מכתב כב

תשובה כללית לידידי נפשי בעסק התורה והעבודה, אשר רבים צועקים על המחשבות זרות, והתהוות הסיבה הוא הגדלות שבהם שאינם שמחים בעבודתם, ולא די להם כי אם בגדולות ובנפלאות מהם.

כי הנה כלל גדול בתורה להיות שמח בחלקו גם בעסק התורה והעבודה, אם מעט ואם הרבה, ויהנה ממנו, מה שאין כן אם אינו נהנה ושמח, והנפש רוצה ליהנות, מתאוה תאוה, וכן המחשבות זרות מפני שאינו שמח בעבודתו.

9. ר' צדוק הכהן מלובלין- פרי צדיק שמיני עצרת, פיס' לד

ביום השמיני נקשרים כל המדות בלב בנקודה הפנימית אשר אין לזה שום שייכות להאומות העולם. וכן מקריבין פר אחד נגד אומה יחידית ישראל אשר בך אתפאר...

ולכן אין מצוה בפועל בשמיני עצרת רק עושים הקפות בספר תורה עצמו שהוא ענין התקשרות התורה בלב נפשות ישראל והוא ענין תלתא קשרין קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל כולא חד.

1. מסכת סנהדרין דף כ עמוד ב

רבי יהודה אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ: להעמיד להם מלך, ולהכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה.

2. הגר"א, קול אליהו, פרשת אמור

למען ידעו דורותיכם וגו', הנה רבים מקשים למה אנחנו עושים סוכות בתשרי, כיון שהוא נגד היקף ענני כבוד, היה ראוי לעשותו בניסן, כי בניסן היה תחילת היקף עננים?

אמנם יש לומר, לפי שכשעשו את העגל נסתלקו העננים, ואז לא חזרו עד שהתחילו לעשות המשכן, ומשה ירד ביום הכפורים ובמחרת יוה"כ ויקהל משה, וצוה על מלאכת המשכן, וזה היה ביו"א בתשרי, וכתב והעם הביאו עוד נדבה בבקר בבקר עוד ב' ימים, הרי י"ג בתשרי, ובי"ד בתשרי נטלו כל חכם לב ממשה את הזהב במנין ומשקל, ובחמשה עשר התחילו לעשות, ואז חזרו ענני הכבוד.

3. ילקוט שמעוני תורה פרשת פינחס רמז תשפב

אמר רבי אלכסנדר משל למלך שבאת לו שמחה כל שבעת ימי המשתה היה בנו של מלך טורח עם האורחים, וכיון שיצאו שבעת ימי המשתה אמר המלך לבנו יודע אני שכל שבעת ימי המשתה היית טורח עם האורחים עכשיו אני ואתה נשמח יום אחד ואיני מטריח עליך הרבה אלא טול תרנגול אחד וליטרא אחת של בשר,

כך כל שבעת ימי החג ישראל עסוקים בקרבנותיהן של אומות העולם דאמר ר' פינחס כל אותן שבעים פרים שהיו ישראל מקריבין בחג כנגד שבעים אומות... וכיון שיצאו שבעת ימי החג אמר הקב"ה לישראל עכשיו אני ואתם נשמח יחד ואיני מטריח עליכם הרבה אלא פר אחד ואיל אחד,

וכיון ששמעו ישראל כך התחילו מקלסין להקב"ה ואומרים זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו, אמר ר' אבין אין אנו יודעין במה לשמוח אם ביום אם בהקב"ה, בא שלמה ופירש נגילה ונשמחה בך, בך בתורתך, בך בישועתך.

4. שם משמאל מועדים שבת חוה"מ סוכות שנה תרפא

כמו שבק"ש נדרש שיקבל עליו כל איש עומ"ש באהבה ושמחה, כן בדוגמתו סוכות זמן שמחתנו" היינו שישאל שמחים בעול מלכות שמים שמקבלים עליהם:

והנה כבר הגדנו וכן איתא בספח"ק שבשמחה של מצוה שבחג הסוכות מתקנין כל העבודות וכל המעשים של כל השנה שנעשו בקרירות רוח והעדר השמחה:

5. משנה מסכת ביכורים פרק ג משנה ח

העשירים מביאים בכוריהם בקלתות של כסף ושל זהב והעניים מביאין אותם בסלי נצרים של ערבה קלופה והסלים והבכורים ניתנין לכהנים: